

og Bevistet for at de kaldreuthigste Bønder skulde ud af Fæsteforholdet førend andre Bønder her i Landet, troer jeg er umuligt at føre. Jeg troer, at de ere blandt de Bønder, der længst ville ønske at blive deri. Forsaavidt min ærede Sidemand (Madvig) har sagt, at jeg har misforstaaet den Godtgjørelse, man vil give disse Bønder, da troer jeg ikke det er Tilfældet. Jeg erkender, at der gives dem en Godtgjørelse for den mindre Indfæstning og det mindre Landgilde, men hvad de ingen Godtgjørelse faae for, det er den Rettighed, deres Sønner have til at kunne tiltræde Gaarden. Jeg maa tillade mig at gøre Thinget opmærksom paa, at der er et Land, der blomstrer frem i Velstand fremfor alle andre, det er England, og der kan man ikke saaledes omstøde Testamenter. Det vilde være meget slemt, hvis man gif tilbage til Middelalderens Tilstand, men man vilde sandelig i det Dødblik, man paa de forffjellige Godser og de forffjellige Steder i Landet vilde indføre forffjellige Lovbestemmelser om, hvorledes Fæsteforholdet skulde ophæves, komme tilbage til de gamle Tilstande, hvor enhver Kjøbstad vilde have sine egne Love. Jeg antager det for overmaade godt, at Selveiendom indføres. Jeg troer, det er en god Bygning, som her opføres, men jeg antager Testamenternes og Eiendommenes Hellighed at være endnu bedre. Det er vel meget smukt at opreise nye Bygninger, men man bør dog vogte sig for, hvergang man opreiser een at rive to ned, der ere bedre end dem man opreiser.

Ordføreren: Der er kun et Par enkelte Bemærkninger, som jeg skal tillade mig at anføre med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand fra Frederiksborg Amt (Madvig) har bemærket. Forsaavidt det er blevet sagt, at Udvalgets Forslag gif ud paa at give Fæsterne eller Beboerne det Hele, da er det dog et Udtryk, som ikke ganske kan forsvares. Vort Forslag gaaer kun ud paa at dele paa en noget anden Maade end Udcastet har foreslaaet; men det gaaer ikke ud paa at udelukke enhver Deling imellem Eierne og Beboerne. Jeg troer heller ikke, at der vil kunne være Tale om, under de nuværende Forhold, at Academiet skulde benytte sin stränge Ret imod de Vedkommende, og man maa virkelig her

holde sig til Forholdet saaledes som det fremtræder i sin Hæelhed. Ligeledes mener jeg, at det er høist tvivlsomt, om en Selveier har lettere ved at komme ud af en pecuniær Forlegenhed, hvori han er kommen, end en Fæstebonde. Det vil meget beroe paa den Søgning, der i den paagældende Egn kan være om enkelte Parceller. Vi have ofte, og navnlig i den seneste Tid, seet, at en Selveier har maattet forlade sin Eiendom, fordi han manglede en Sum, der ikke var særdeles stor, og den Anviisning, man giver ham paa at hjælpe sig ved en Udparcellering, er ikke practisk i ethvert Tilfælde, hvorimod en Fæstebonde jo i det mindre haarde Contractsforhold, hvori han staaer til Godseieren, end det, hvori en Debitor staaer til sin Creditor, idet Fæstebondens Gjældsforhold ved Lovgivningen er blevet mindre haardt end det almindelige Forhold mellem en Debitor og en Creditor, har Noget, som veier op med dette. Alt dette anfører jeg kun som yderligere Grunde for Udvalgets Forslag; men ingenkunde for at gaae ind paa de Forslag, der ere fremkomne fra andre Sider. Det er vanskeligt at tale mod den Dvereenstemmelse i Ansøelser, som har viist sig imellem den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Naben) og den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning); men jeg troer dog, at den hos dem begge i nærværende Tilfælde er en Misforstaaelse af det Testament, for hvilket de tale, og jeg troer ikke, at den Enighed, som synes at være imellem dem, vil holde sig paa ethvert Standpunkt, under den videre Forfølgelse af det, som er blevet udtalt af de ærede Rigsdagsmænd. Navnlig skulde jeg antage, at naar Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Bliren-Sinecke) har udtalt sig med saa megen Styrke for en almindelig Lov om Fæsteforholdets Afløsning og derfor holdt for, at man skulde udsætte Behandlingen af nærværende Sag, indtil en saadan var kommen, da vilde han, naar en saadan Lov kom, og ved Udarbejdelsen af den, neppe være ganske enig med Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), og jeg vilde i det Hele taget først see det Forslag til en saadan almindelig Lov, som Rigs-